

Fånga förmågan: åk 5 svenska

Lärraranvisning Textview

Verksnummer: 40206

Lärraranvisningens innehåll

Lärraranvisningen är till för att du som undervisande lärare ska få information om hur den pedagogiskt anpassade boken skiljer sig från originalboken och hur ni kan arbeta med den. Nedan kan du läsa vad respektive del i lärraranvisningen handlar om, så att du kan förbereda och planera arbetet med läromedlet på bästa sätt.

- **Generella förändringar av boken**
Under denna rubrik beskrivs de generella tillägg och ändringar som är gjorda i den punktskriftsläsande elevens bok, till exempel på vilket sätt ikoner eller text i marginalen är hanterade.
- **Sidspecifika förändringar**
Här kan du läsa om sidspecifika tillägg och ändringar som är gjorda i den pedagogiskt anpassade boken. Det kan till exempel vara en övning som omarbetats eller en bild som flyttats.
- **Till läsaren**
I den pedagogiskt anpassade boken återfinns alltid en text som riktar sig till eleven. Samma text hittar du också i lärraranvisningen. Den innehåller information som kan vara bra för läsaren att känna till innan arbetet med boken påbörjas. Läs denna text tillsammans med eleven!
- **Pedagogiska tips**
I denna del av dokumentet hittar du pedagogiska och metodiska förslag på hur ni kan arbeta med de olika uppgifterna i boken. Du hittar också exempel på hur skolan bör tänka kring läxor, taktila bilder, provsituationer osv. Här återfinns också förslag på olika pedagogiska hjälpmedel som skolan kan behöva köpa in eller ta fram för att ni ska kunna arbeta med boken på ett bra sätt.
- **Bildbeskrivningar**
Här hittar du en sammanställning av alla de bildbeskrivningar som beskriver originalbokens bilder.

Återkoppling och synpunkter

Dela gärna med dig av dina synpunkter på den pedagogiska anpassningen av denna bok till anpassningsfunktionen@spsm.se eller ring oss på tel. 010-473 50 00.

Behöver du komma i kontakt med försäljningen går det bra att mejla till order@spsm.se eller ringa på tel. 020-23 23 00.

Trevlig läsning!

Lärraranvisning

Titel: FÅNGA FÖRMÅGAN: Årskurs 5 Svenska

Författare: Mirja Johannesson, Ulf Nilsson

ISBN: 978-91-40-68796-8

Innehåll

Generella förändringar av boken	1
Sidspecifika förändringar.....	2
Till läsaren.....	4
Pedagogiska tips	5
Bildbeskrivningar	6

Generella förändringar av boken

- Pedagogisk anpassning gör läromedel tillgängliga för elever med synnedsättning genom omarbetningar av visuellt beroende text och bilder. Målet med pedagogisk anpassning är att elever med svår synnedsättning/blindhet ska kunna använda läromedlet på samma sätt som sina klasskamrater. De anpassade uppgifterna ska ha samma pedagogiska innebörd som förlagan och eleven ska vara lika självgående i den anpassade boken som de övriga klasskamraterna i sina böcker.
- Mängden fet och kursiv märkning är minskad. Fet och kursiv som är nödvändig i sammanhanget har markerats med versaler.
- Det finns bildbeskrivningar till de bilder som tillför texten något och dessa är placerade före aktuell text. Ibland ligger de även som text inne i uppgiften. Bildbeskrivningarna är bifogade i detta dokument.
- I de fall instruktioner innehåller ordet "rita" har detta ersatts med "beskriv".
- De flesta tabeller har strukits och ersatts av vanlig brödtext.
- Flera rutor har strukits och ersatts av vanlig brödtext, ex s.7:
Text 1:
Till klass 5B på Byskolan...
Text 2:
När klass 5B ska ha idrott...
- I Självskattning (ex s.11, 13, 22 osv) har tabellen ersatts av abc-lista såhär:
1. Planera
a) Jag är osäker på...
b) Jag kan planera lite...
c) Jag kan planera min...
Osv.
- Tankekartorna har ersatts av listor med nyckelord.

Sidspecifika förändringar

26

Tabellen har ersatts av en lista där varje genre förkortats till en bokstav.

Exempel:

Genre

d = deckare

f = fantasy

h = historisk roman

r = realism

Huvudperson

d: en polis eller detektiv

f: en hjälte

h: en påhittad tjej eller kille som lever i en annan tid

r: en tjej eller kille som skulle kunna leva på riktigt just nu

43

Tabellen har ersatts av:

Källa 1 = Samtal med en före detta kriminell som avtjänat ett långt fängelsestraff

Källa 2 = Webbsidan www.brottsrummet.se Fakta om brott, för ungdomar

Källa 3 = Läroboken Utkik Samhällskunskap 4-6, kapitlet Regler och lagar

Källa 4 = Ett brottsoffer, som blivit utsatt för ett rån i en butik

1. Vem är avsändaren? Är detta en första-handskälla eller en andrahandskälla?

Källa 1: En enskild person, Förstahandskälla

Källa 2: Brottsförebyggande rådet (Brå) Andrahandskälla

Källa 3: Hans Almgren och Gleerups, Andrahandskälla

Källa 4: En enskild person, Förstahandskälla

2. Vad vill avsändaren?

avsändaren?

- informera om något viktigt
- sälja något
- tjäna pengar

- dela sin kunskap
- underhålla
- bli känd
- säga sin åsikt
- luras

Källa 1: Dela med sig av sina erfarenheter,
säga sin åsikt om att införa mildare straff i Sverige, för att minska återfalls-
brottsligheten

Källa 2: Informera ungdomar om brott och straff, förebygga brottslighet

Källa 3: Dela sin kunskap till skolelever, tjäna pengar

Källa 4: Dela med sig av sina erfarenheter

Säga sin åsikt om att införa hårdare straff i Sverige, för att minska återfalls-brottsligheten

3. När är källan gjord eller uppdaterad?

Källa 1: Just nu

Källa 2: Uppgift saknas

Källa 3: 2015

Källa 4: Just nu

47

Bilden har strukits och ersatts av:

Rubrik: Gemensamt för levande organismer

Text: Allt som lever är en form av organism...

Bild 1: Celldelning

Bildtext: Celldelning

Bild 2: Djurcell

Bild 3: Växtcell

Frågor eller uppgifter: Diskutera. Vad har levande organismer gemensamt? Vad skiljer en växtcell och en djurcell åt?

49

Faktatexten har utgått och ersatts med följande text:

Arbeta med texten på sidan 47.

Till läsaren

I boken finns det många teckningar. De står ibland i bildbeskrivningsfliken, men oftast bara som ord eller meningar i uppgifterna. Några sidor har ord i fet eller kursiv stil. I textview står de med STORA bokstäver.

Lycka till!

Pedagogiska tips

- Läs **Till läsaren** tillsammans med eleven så att han eller hon vet vad som är specifikt med boken.
- Läs bildbeskrivningarna tillsammans med eleven och vid behov kan ytterligare beskrivning av bilderna vara ett bra komplement. Då får eleven ytterligare ledtrådar om vad texten kan handla om.

Bildbeskrivningar

Omslag

Tecknad bild på en tjej och en kille som springer med varsin håv över huvudet. Tjejen har mörkt hår, stora örhängen och är klädd i blå kläder. Killen har kort, ljust hår och är klädd i en turkos tröja och blå byxor. I håvarna ligger läroböcker och anteckningspapper.

2

En kille och en tjej åker skateboard med varsin håv i handen. I killens håv står det: Djupt in i den mörka skogen...

I tjejens håv står det: Det började regna...

4

Två personer klädda i astronautdräkter befinner sig i rymden med varsin håv i handen. De omges av massor av elektriska prylar såsom radio, tv, mobiltelefon, dator och en satellit. Dessa prylar omges i sin tur av pratbubblor med texten:

- Houston, we have a problem.
- I have a dream.
- Det är P1. Viveca Olsson, varsågod!
- Det jag vill diskutera är...
- I have a dream...
- Vad tycker du om...
- Debatten mellan stadsministern och oppositionen fortsätter...

14

En kille och tjej åker skateboard längs en flod med varsin håv i händerna. En liten hund springer bredvid och viftar på svansen. I håvarna kan man se följande texter:

- Plötsligt började det att regna...
- Det var en gång en häxa...

24

Två ungdomar dyker under vattnet med varsin håv. Deras båt ligger och guppar vid ytan, med böcker som staplats ovanpå varandra. I håvarna kan man se dessa texter:

- Det var en gång en manet...
- Nyfiken i en strut...
- På havets botten...

28

En kille med mörkt hår och turkos tröja lutar huvudet i handen och drömmer sig bort. I sin inre bild ser han två pojkar som rider genom en skog i skymningen.

36

En tjej och en kille står med varsin håv inne på ett bibliotek. I håvarna finns ord som Varför? Vem? När och Var? Några barn sitter och läser på golvet och bredvid dem sitter två ungdomar och pratar i en soffa. Fyra andra har samlats runt två datorer, där de söker efter information. På väggen finns ett stort plakat med texten: Kom och träffa en författare.

46

En tjej och en kille hoppar runt i skogen med varsin håv över huvudet. En brun hund studsar förtjust mellan dem och en älg tittar fram bakom en buske. Ord som kommer ut ur håvarna är:

Enligt teorin om...

Vattnets kretslopp...

49

Bild på en kille med rött hår och grön munkjacka som läser på en dataskärm och tänker: Jag tror det handlar om...

50

Bild på en tjej med mörkt lockigt hår och orange tröja som skriver i en anteckningsbok och tänker: Här är ett viktigt ord!

56

En tjej och en kille läser på en stor anslagstavla inne på ett museum. Det sitter många affischer och reklam för olika utställningar på väggen. En man står bakom en informationsdisk där det hänger en tavla med texten:

Detta händer idag 18 maj:

12: Guidad tur

13: Experimentstund lilla salen

18: Filmtajm

På våningen ovanför finns en uppstoppad dinosaurie, den ökända Tyrannosaurus Rex. En mor och hennes dotter står vid ett räcke och tittar ner mot entréen. Bredvid dem ligger ett café som gör reklam för olika saker att köpa.

72

En grupp med ungdomar sitter i en matsal och skriver lappar som de lägger i en brevlåda med texten: Hur kan maten bli bättre. En man i vita kökskläder står framför dem med en kost-bok i handen.

Eleverna har bland annat skrivit följande kommentarer:

- Two stars and a wish, hm...

- Gärna mer brunsås.
- Det är bra att ni har tagit bort ärtsoppan men...
- Potatisen har blivit riktigt bra tack!
- Ta hit en riktig kock!
- Det hade varit bra om vi hade ett salladsbord.
- Mer mat!